

Шындық шарапта емес: Қазақстан есірткі тәуелділігімен қалай күресуде.

ЖАРИЯЛАНДЫ 08.05.2025	ТИРЕК СӨЗДЕР addiction, advantages, Bakytzhan Amirkhanov, causes, disadvantages, drug prevention, drug-related crimes, drugs, effective methods, Kazakhstan, measures, Ministry of Internal Affairs, recovery, society, артықшылықтар, Бақытжан Әмірханов, Бахытжан Амирханов, борьба с наркотиками, есірткі, есірткі қылмысы, есірткіге қарсы күрес, ИИМ, Казахстан, кемшіліктер, Қазақстан, қоғам, МВД, меры, наркозависимость, наркопреступность, наркотики, общество, преимущества и недостатки, причины зависимости, пути выхода, себептер, тәуелділік, тиімді тәсілдер, шаралар, шығу жолдары, эффективные способы	СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/178907/
---------------------------------	--	---

Қанатбекқызы Талшын

ББ 6В04201 3 топ 1 курс

Ғылыми жетекші: Ф.ғ.к қауымдастырылған профессор **Тулекова Гулжан Хажмуратовна**

УДК 343.57,613,83

Тұран университеті <юриспруденция> сериясы, 2025ж

ИСТИНА НЕ В ВИНЕ: КАК КАЗАХСТАН БОРЕТСЯ С НАРКОТИЧЕСКОЙ ЗАВИСИМОСТЬЮ.

TRUTH IS NOT IN WINE :HOW KAZAKHSTAN IS FIGHTING DRUG ADDICTION

Аңдатпа

Бұл мақалада есірткі мәселесі мен оның қоғамға тигізетін әсері қарастырылған. Қазақстанда есірткіге қарсы қандай шаралар қолданылатыны, тәуелділіктің негізгі себептері және одан шығу жолдары талқыланады. Сонымен қатар, ИИМ Есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл департаментінің басқарма бастығы Бақытжан Әмірхановтың есірткі қылмысына қарсы жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы пікірі қарастырылады. Оның артықшылықтары мен кемшіліктері сараланып, есірткімен күрестің тиімді жолдары

айтылады.

Кілт сөздер: есірткі, тәуелділік, қоғам, есірткіге қарсы күрес, Қазақстан, себептер, шығу жолдары, ИМ, Бақытжан Әмірханов, есірткі қылмысы, шаралар, тиімді тәсілдер, артықшылықтар, кемшіліктер.

Аннотация

В данной статье рассматривается проблема наркотиков и их влияние на общество. Обсуждаются меры, предпринимаемые в Казахстане по борьбе с наркотиками, основные причины зависимости и пути выхода из неё. Также рассматривается мнение начальника управления Департамента по противодействию наркопреступности МВД Бахытжана Амирханова о проводимой работе по борьбе с наркопреступностью. Анализируются её преимущества и недостатки, а также приводятся эффективные способы борьбы с наркотиками.

Ключевые слова: наркотики, наркозависимость, общество, борьба с наркотиками, Казахстан, причины зависимости, пути выхода, МВД, Бахытжан Амирханов, наркопреступность, меры, эффективные способы, преимущества и недостатки.

Annotation

This article addresses the issue of drugs and their impact on society. It discusses the measures taken in Kazakhstan to combat drugs, the main causes of addiction, and ways to overcome it. The article also presents the opinion of Bakytzhan Amirkhanov, Head of the Department for Countering Drug-Related Crimes at the Ministry of Internal Affairs, regarding the ongoing efforts to fight drug-related crimes. The advantages and disadvantages of these measures are analyzed, and effective methods of combating drug abuse are proposed.

Keywords: drugs, addiction, society, drug prevention, Kazakhstan, causes, recovery, Ministry of Internal Affairs, Bakytzhan Amirkhanov, drug-related crimes, measures, effective methods, advantages, disadvantages.

Кіріспе

Есірткі – бұл жай ғана зиянды әдет емес, ол адамның өмірін бұзып, болашағын құрдымға жіберетін қауіпті тәуелділік. Қазақстанда бұл мәселені шешуге бағытталған түрлі шаралар бар: қатаң заңдардың қабылдануы, оңалту орталықтардың жұмыс істеуі, жастарға арналған ақпараттық кампаниялардың жүргізілуі. Бірақ, өкінішке орай, есірткіге қолжетімділік әлі де бар, ал нашақорлардың саны азаймай отыр.

Бұл күресті қалай тиімді жүргізуге болады? Есірткіге тәуелділікті түбегейлі жою мүмкін бе? Осы сұрақтарға жауап іздеп көрейік.

Нұр-Сұлтан, BAQ.KZ тілшісі. 2021 жылы 26 маусым – Есірткі қылмысына қарсы күрес күні. Осыған орай, ҚР ИМ Есірткі қылмысына қарсы іс-қимыл департаментінің басқарма

бастығы, полиция полковнигі **Бақытжан Әмірханов** заңсыз есірткі айналымының алдын алу бойынша атқарылып жатқан жұмыстары туралы айтып берді.

Негізгі бөлім

Адамдар неге есірткіге тәуелді болады?

Ешкім бірден ауыр есірткіге тәуелді болып кетпейді. Көп жағдайда тәуелділік темекіден, жеңіл есірткілерден немесе синтетикалық заттардан басталады. Адамдар есірткіні әртүрлі себептермен қолданады:

Қызығушылық – Кейбіреулер жаңа нәрсені байқап көргісі келеді және оның салдары туралы ойламайды.

Стресс пен өмірлік қиындықтар – Көп адамдар үшін есірткі – шынайылықтан «қашудың» бір жолы.

Қоршаған ортаның ықпалы – Егер айналаңдағы адамдар қолданса, бас тарту қиынға соғады.

Эмоционалдық жарақаттар – Жақын адамдардың қайтыс болуы, ауыр балалық шақ, депрессия – мұның бәрі есірткіге тәуелділікті әкелуі мүмкін.

Бір рет қолданған соң, адам жағдайды бақылауда ұстаймын деп ойлайды, бірақ уақыт өте келе керісінше есірткі оны басқара бастайды.

Қазақстанда есірткіге қарсы қандай шаралар қолданылады?

1. Қатаң заңдар

Қазақстанда есірткіні сақтағаны немесе таратқаны үшін қылмыстық жауапкершілік қарастырылған. Бұл үшін бірнеше жылға дейін бас бостандығынан айыру жазасы қолданылады.

2. Емдеу және оңалту

Қазақстанда нашақорларға көмектесетін наркологиялық клиникалар мен оңалту орталықтары бар. Бұл жерлерде медициналық көмек көрсетіліп, психологиялық қолдау беріледі.

3. Жастар арасында алдын алу шаралары

Мектептер мен университеттерде есірткінің зияны туралы дәрістер оқылады. Бірақ бұл жеткіліксіз. Жастарға өмірін қызықты ететін мүмкіндіктер қажет: спорт, өнер, саяхат. Егер олардың уақыты пайдалы нәрсеге жұмсалса, есірткіге деген қызығушылық төмендейді.

4. Қоғамдық ұйымдардың көмегі

Қазақстанда тәуелділіктен арылуға көмектесетін қорлар мен бастамалар бар. Олар кездесулер ұйымдастырып, мотивация беріп, есірткіден бас тартуға болатын жолдарды көрсетеді.

Бақытжан Әмірхановтың пікірі:

Жақсы жақтары:

- ҚР ИИМ есірткі қылмысына қарсы белсенді күрес жүргізіп жатыр. Бұл заңсыз айналымды азайтуға мүмкіндік береді.
- Қатаң заңдар мен жаза түрлері есірткі таратушыларды қорқытып, қылмыстың алдын алады.

Оңалту орталықтары мен наркологиялық клиникалар нашақорларға нақты көмек көрсетеді.

- Жастарға арналған ақпараттық бағдарламалар арқылы есірткінің зияны туралы білім беріледі.

Кері жақтары:

- Заң қатаң болғанымен, есірткіні тарату және сатып алу жолдары әлі де бар.
- Тек қана жазалау шаралары жеткіліксіз, нашақорларды қоғамға қайта бейімдеуге көбірек көңіл бөлу қажет.
- Ақпараттық кампаниялар кейбір жастарға әсер етпеуі мүмкін, себебі олар балама қызығушылықтарды таба алмайды.
- Психологиялық көмек жүйесі барлық тәуелді адамдарды қамтуға жеткіліксіз, ал емдеу орталықтарының саны шектеулі.

Менің жеке пікірім:

Егер менің қолымда есірткіні жер бетінен біржола жою мүмкіндігі болса, мен мұны еш ойланбастан жасар едім. Сонымен қатар, адамдардың денсаулығын қорғау үшін қатаң әрі тиімді заңдарды енгізер едім. Бірақ, өкінішке орай, есірткіге тәуелді адам әрқашан жолын тауып, кез келген әдіспен оны қайта қолдануға тырысады.

Мен есірткі қолданған адаммен сөйлескен едім. Оның айтуынша, алғаш рет қолданғанда, адамда дәм сезу рецепторлары өзгереді, тәбет ашылып, адам көп тамақ жегісі келеді. Энергия толысады, көп сөйлеу қажет сияқты көрінеді, айнала жарқын түстерге боялады, ал сенің өзіңе деген сенімділігің артады. Осындай сезімдердің арқасында адам есірткіні тағы да қолданғысы келеді. Өйткені, шынайы өмір мұндай әсерлермен салыстырғанда сұр және қызықсыз болып көрінеді.

Осы әңгімеден кейін мен мынандай қорытынды жасадым:

Кейбір адамдар уақыт өте келе бұл сезімдердің уақытша екенін түсінеді. Бірақ бұл шындықты бәрі бірдей қабылдай алмайды. Мұндай жағдайда ең жақсы шешім – психологқа бару және өзіңмен жұмыс істеу. Егер адам психологқа баруға мүмкіндігі болмаса, ол сенімді, өмірде дұрыс жолды таңдаған адаммен сөйлесе алады.

Қорытынды

Есірткіге тәуелділік – әлі де өзекті мәселе, бірақ бұл оның шешімі жоқ дегенді білдірмейді. Мемлекет белгілі бір шараларды қабылдауда, бірақ ең маңыздысы – әр адамның саналы түрде таңдау жасауы. Жай ғана заңдардан қорқып емес, есірткіден бас тартудың өзіндік себептері болуы керек. Өйткені, шындық шарапта да, есірткіде де емес – ол бостандықта, таза санада және дұрыс таңдауда.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.